

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Білоцерківський національний аграрний університет
Словацький сільськогосподарський університет, м. Нітра
ДУ «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»
Білоцерківський технологічно-економічний коледж
Козелецький коледж ветеринарної медицини
Компаніївський коледж ветеринарної медицини
Золотоніський коледж ветеринарної медицини
Олександрійський коледж
Бобринецький коледж ім. В. Порика
Тульчинський коледж ветеринарної медицини
Маслівський аграрний коледж ім. П.Х. Гаркавого

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

**Інноваційні психолого-педагогічні
та лінгвістичні засади аграрної науки
в умовах міжкультурної комунікації**

31 жовтня 2019 року

Біла Церква
2019

УДК 398.2:004

Карпенко С.Д., канд. філол. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДОВІДНИКОВИХ СИСТЕМ В УКРАЇНСЬКОМУ КАЗКОЗНАВСТВІ

Анотація: Висвітлено перспективи створення електронних довідникових систем у дослідженні народної казки. Звернуто увагу на існуючі пошукувачі вітчизняних та зарубіжних авторів. Окреслено завдання які ставлять перед собою науковці з метою пошуку оптимальних шляхів для вирішення сьогочасних завдань у фольклористиці та казкознавстві зокрема.

Ключові слова: фольклористика, народна казка, електронна довідникова система, казковий мотив, показчик сюжетів.

Методи ІТ технологій стають популярними в розкритті наукових тем. Можливості працювати з великим об'ємом інформації приваблюють вчених своїми перспективами відкриттів та попитом у тій чи іншій галузі. Народна казка, як система знань про народ, і в наш час викликає інтерес у науковців різного віку та різної специфіки досліджень. Ставши об'єктом та предметом вивчення, цей вид народної творчості продукує нові відкриття у галузі соціолінгвістики, компаративістики та психолого-педагогічних студій.

Ідеї для створення електронних програм з метою прискорення процесів пошуку та роботи з фольклорними текстами з'явилися в українському казкознавстві вже наприкінці минулого десятиліття ХХІ століття. Пошукові електронні системи дозволяли автоматично зараховувати новознайдений сюжет народної казки до категорії певного типу згідно існуючих паперових каталогів як вітчизняних (Аарне-Андрєєв, СУС), так і зарубіжних авторів (АаTh, АаThU). Зокрема, це каталог Ю. Бєрьозкіна «Міфологія аборигенів Америки та Сибіру. Тематична класифікація та розподіл за ареалами»[1]; гіпертекстова версія «Порівняльного показчика сюжетів. Східнословянська казка» (СУС) «МЕДИАТОР»[4], створена А. Козьмінім, де є повнотекстовий пошукувач, словник лексем тощо; комп'ютерна система «СКАЗКА», створена А. Рафаєвою. В основу системи покладено опис структури чарівної казки, що зводить пошук сюжету до типу згідно міжнародного каталогу АаTh. Ці системи наділені смисловим пошуком, що повноцінно класифікує казку, створюючи для неї оригінальний шифр. Крім цього, електронний каталог відкритий для доповнень. Свого часу фінський фольклорист А. Аарне створив систему класифікації казки, у передмові зазначаючи, що вона відкрита для наповнень груп і придатна для будь-якого народу. В. Гнатюк, стоячи на подібних переконаннях, у своїй класифікації казок про тварин настільки повно предста-

вив сюжетну палітру, що у декількасот разів перевищив показники фінського колеги. Накреслюючи перспективи подальшого розвитку казкознавства, С. Неклюдов пропонує виконати ряд завдань, які суттєво розвинуть галузь фольклористики: 1) доопрацювати класифікаційну систему AaTh до стану логічновибудованої та узгодженої системи, усунувши в ній надлишкові синонімічні сюжетні одиниці; 2) приділити увагу пошуку алгоритмів для опису сюжетів; 3) виявити інтегральні «поля» для сюжетно-мотивних конгломератів різних жанрів; 4) встановити кореспондуючі зв'язки між мотивами та сюжетами, з одного боку, та реальним фольклорним текстом, з іншого[3, с. 37].

З 2013 року перспективи створення українського електронного покажчика сюжетів презентувалися одеським вченим О. Кирилюком у доповіді «Пролегомени до універсально-культурного покажчика фольклорних та літературних мотивів» на Фольклористичних читаннях пам'яті Л. Дунаєвської. У анотації до статті автор зазначив: «На основі авторської концепції категорій граничних підстав як глибинної структури наративних дискурсів намічені шляхи створення принципово нового, автентичного головного змісту текстів Покажчика казкових і літературних мотивів і сюжетів, заснованого на класоутворюючій ролі всіх формально можливих комбінацій зазначених категорій (народження, життя, смерть і безсмертя) і світоглядних кодів (аліментарного, еротичного, агресивного і інформаційного)»[2, с. 84]. У підсумку вчений акцентував, що на сьогодні існують реальні перспективи створення універсально-культурного методологічного та концептуально принципово нового покажчика національних та світових мотивів та сюжетів»[2, с. 95].

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Берёзкин Ю.Е. Мифология аборигенов Америки и Сибири. Тематическая классификация и распределение по ареалам // Режим доступа: www.ruthenia.ru/folklore/berezkin/nocalendar1
2. Кирилюк О. «Пролегомени до універсально-культурного покажчика фольклорних та літературних мотивів» // «Література. Фольклор. Проблеми поетики» Випуск 39, частина I. – Київ, 2013. – С. 84.
3. Неклюдов С.Ю. Указатели фольклорных сюжетов и мотивов: к вопросу о современном состоянии проблемы // Проблемы структурно-семантических указателей. / Сост. А.В. Рафаева. – М.: РГГУ, 2006. – С. 37.
4. Сравнительный указатель сюжетов (СУС). Восточнославянская сказка. / Сост. электронной (гипертекстовой) версии А.В.Козьмин // Режим доступа: www.ruthenia.ru/folklore/index.htm Там само. – С. 95.

ЗМІСТ

Valentyna Borshchovetska, Using the CEFR illustrative descriptors in developing translation curriculum, teaching and assessment.....	3
Цвид-Гром О.П., Цифрові технології у вищій освіті: виклики сьогодення.....	4
Volodymyr Marchuk, Value orientations as a system of the social values.....	6
Погоріла С.Г., Тичмчук І.М., Особистісно зорієнтований підхід до здійснення професійно-педагогічної підготовки майбутніх магістрів з економіки і підприємництва.....	8
Ігнатенко В.Д., Машинний переклад як відповідь на виклики сучасного ринку перекладацьких послуг.....	10
Шмирова О.В., Особливості використання мультимедійних засобів навчання професійно спрямованої англійської мови в процесі організації самостійної роботи магістрів.....	12
Лобачова С.В., Готовність студентів до виконання проєктів як запорука розвитку їх когнітивних та соціальних навичок.....	14
Резнік В.Г., Інноваційна програма Goethe Institut "Вчимося навчати німецької" (DLL) як реалізація міжнародного стандарту якості підвищення кваліфікації вчителів та викладачів ВЗО в Україні.....	15
Носенко М.М., Культурологічний компонент у навчанні німецької мови на прикладі лунгвокультурних реалій свят осінньо-зимового циклу.....	17
Ткаченко О.В., Інформаційні технології та інноваційно-педагогічні засади у підготовці майбутніх фахівців-аграріїв.....	19
Столбецька С.Б., Врахування педагогічних викликів при формуванні іншомовної компетентності в діалогічному мовленні у фахівців-аграріїв.....	21
Денисенко І. І., Вакалюк Н.І., Використання подкастів як сучасного методу навчання іноземним мовам асистент.....	23
Велика К.І., Подолання мовного бар'єру у процесі вивчення іноземних мов студентами немовних спеціальностей сільськогосподарських ЗВО.....	24
Єрко А. І., Використання мультимедійного середовища як чинника мотивації студентів при вивченні іноземних мов.....	26
Рейда О.А., Метод занурення як засіб формування соціокультурної компетенції студентів мовних спеціальностей.....	27
Карпенко С.Д., Перспективи створення та використання електронних довідникових систем в українському казкознавстві.....	30
Будугай О. Д., Перекладацька діяльність Трохима Зіньківського в контексті європейського літературного процесу на зламі XIX – XX століть.....	32
Береговенко Н.С., Лінгвокультурна адаптація при перекладі лексико-фразеологічних одиниць новинного матеріалу каналу «Євро н'юз» українською мовою.....	34
Демченко Н. С., Метафора з колоративним компонентом в англійській економічній термінології.....	36
Пилипенко І.О., Перекладацької еквівалентності як центральна проблема теорії художнього перекладу.....	38
Зізнська А.П., Реквестивні мовленнєві акти в середньоанглійській мові: проблема диференціації.....	40
Пилипей Ю.А., Аналіз лексем піджинанглійського сленга у творі Стівена Кельмана.....	42
Vakaliuk N.I., Tarasiuk A.M, Convergent and divergent features in English and Ukrainian syntax.....	44